

Veselības aprūpes nozares apakšpadomes (VANA)

sēdes

PROTOKOLS

Rīgā

Datums:	2026. gada 8. aprīlī	Nr.	1
----------------	----------------------	------------	---

Sākums:	12.10	Beigas:	13.20
Norises vieta:	Veselības ministrija, Brīvības ielā 72 k-1, 309. zāle		
Vada:	Ināra Pētersone, Latvijas Darba devēju konfederācijas viceprezidente		
Dalībnieki:	Vārds Uzvārds, amats	Piedalās	
	Hosams Abu Meri, veselības ministrs	☒	
	Dace Kļaviņa, veselības ministra padomniece juridiskajos jautājumos	☒	
	Jānis Buks, Latvijas Darba devēju konfederācijas padomes loceklis	☒	
	Artūrs Bērziņš, Latvijas Slimnīcu biedrība	☒	
	Pēteris Leiškalns, Latvijas Darba devēju konfederācijas Sociālo lietu sociālās drošības un veselības aprūpes eksperts	☒	
	Līga Bāriņa, Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja	☒	
	Gīta Oškāja, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietniece	☒	
	Andis Feldmanis, Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības priekšsēdētāja vietnieks	☒	
	Attālināti MS Teams:	Sanita Janka, Veselības aprūpes departamenta direktore	☒
Pieaicinātie:	Svens Henkuzens, valsts sekretāra vietnieks veselības politikas jautājumos	☒	
	Oskars Šneideris, Komunikācija nodaļas vadītājs	☒	
	Laura Boltāne, Pārnozaru politikas koordinācijas nodaļas vadītāja	☒	
	Inese Kaupere, Farmācijas departamenta direktore	☒	
	Anita Segliņa, Vides veselības nodaļas vadītāja	☒	
	Marika Petroviča, Psihiskās veselības, atkarību profilakses un integrēto pakalpojumu nodaļas vadītāja	☒	
Protokolē:	Aija Briede, Veselības ministrijas Juridiskā departamenta Tiesību aktu nodaļas juriste		
Darba kārtība:			
<ol style="list-style-type: none"> Valdības rīcības plāna izpilde. Administratīvā sloga mazināšanas pasākumi. 			
Sanāksmē apspriestais:			

H. Abu Meri, uzsākot sēdi, informē, ka rotācijas kārtībā sēde ir jāvada Latvijas Darba devēju konfederācijas pusei (turpmāk – Darba devēju puse).

Sēdes dalībnieki piekrīt un iebildumus neizsaka.

I.Pētersone iepazīstina ar sēdes darba kārtību.

Sēdes dalībnieki piekrīt un iebildumus neizsaka, sēdes kārtību apstiprina.

S. Henkuzens iepazīstina ar prezentāciju “Valdības rīcības plāna izpilde”.

Informē par galvenajiem rīcības virzieniem veselības aprūpes sistēmas attīstībā, tostarp primārās veselības aprūpes stiprināšanu, onkoloģijas jomu, veselības aprūpes organizāciju un farmācijas sektoru, kā arī par metodiskās vadības institūta darbību.

Iepazīstina ar pasākumiem onkoloģijas jomā, tostarp skrīninga programmu attīstību.

Stāsta par paliatīvās aprūpes mobilo komandu ieviešanu un nepieciešamību precizēt finansēšanas modeli.

Informē par izmaiņām zāļu kompensācijas sistēmā.

Stāsta par mātes un bērna veselības aprūpes pasākumiem, kā arī par nepilngadīgo atkarību ārstēšanas pakalpojumu attīstību un jaunu programmu ieviešanu. Informē par sabiedrības veselības uzlabošanas pasākumiem, tostarp vakcinācijas aptveres paplašināšanu, sirds un asinsvadu slimību plānu un alkohola pieejamības ierobežošanas pasākumiem. Norāda uz liekā svara mazināšanas iniciatīvām.

Informē par veselības aprūpes finansēšanas jautājumiem, tostarp vienotā pakalpojumu groza izstrādi, norādot, ka tā turpmāka virzība šobrīd ir ierobežota politiskā atbalsta trūkuma dēļ.

Skaidro pasākumus darbinieku motivācijas un drošības stiprināšanai, tostarp apdrošināšanas nodrošināšanu neatliekamās medicīniskās palīdzības darbiniekiem un papildu finansējuma piešķiršanu kritisko zāļu rezervēm.

I.Pētersone uzsver digitalizācijas nozīmi efektīvākā procesu un resursu pārvaldībā, datus balstītu lēmumu pieņemšanā, norādot uz nepieciešamību paātrināt procesu attīstību, norāda uz metodiskās vadības centru nozīmi, kā arī norāda uz nepieciešamību stiprināt ģimenes ārstu lomu veselības aprūpes sistēmā, tajā pat laikā līdzekļus šajā jomā ieguldīt mērķēti, prasot arī rezultātu.

Aktualizē jautājumu par valsts un maksas pakalpojumu kombinēšanas iespēju bērnu veselības aprūpē, lai nodrošinātu savlaicīgu piekļuvi pakalpojumiem. Pēc LDDK iniciatīvas šāds uzdevums tika iekļauts arī valdības deklarācijā. Neraugoties uz to uzdevuma realizēšana nav uzsākta. Turklāt valdība ir deklarējusi mātes-bērna veselību kā prioritāti. Norāda uz nepieciešamu rīcību jau šogad.

P.Leiškalns norāda, ka atbalstāma miksēto valsts apmaksāto un maksas veselības aprūpes pakalpojumu attīstība bērniem, ņemot vērā, ka saskaņā ar Ārstniecības likuma 3. pantu bērni ir noteikti kā prioritārā pacientu grupa.

L.Bāriņa uzsver cilvēkresursu un atalgojuma jautājumu nozīmi, norādot uz nepieciešamību izstrādāt ilgtermiņa cilvēkresursu plānu un risinājumus darbinieku piesaistei un noturēšanai, īpaši reģionos.

Norāda uz nepietiekamu finansējumu veselības aprūpes nozarē un aktualizē pakalpojumu pieejamības problēmas.

Uzsver digitalizācijas nozīmi, tostarp nepieciešamību uzlabot pacientu līdzestības uzraudzību, lai mazinātu atkārtotas hospitalizācijas un ar to saistītās izmaksas.

Aktualizē ārstniecības personu apmācību jautājumu, uzsverot nepieciešamību nodrošināt plašāku iesaisti profesionālās pilnveides pasākumos.

Diskusija par personāla apmācību, slimnīcu tīklu un slimnīcās nepieciešamo speciālistu skaitu.

Diskusija par zālēm un pacientu līdzestību.

I.Pētersone norāda uz starpinstitucionālās sadarbības trūkumu. Uzsver nepieciešamību valstij un pašvaldībām vienoties par skaidru uzdevumu sadalījumu, lai nodrošinātu vienlīdzīgu valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību neatkarīgi no teritorijas, kurā pakalpojums tiek saņemts un kādu prioritāti tiem piešķirusi konkrētā pašvaldība. Norāda, ka skaidri noteikts regulējums veicinātu sistēmas efektivitāti. Uzsver sociālo partneru horizontālo atbildību, aicinot VANA skatīt jautājumus plašāk, pārstāvot visu iedzīvotāju intereses, ne tikai mediķu.

L. Boltāne iepazīstina ar prezentāciju “Administratīvā sloga mazināšanas pasākumi”. Informē par īstenotajiem un plānotajiem administratīvā sloga mazināšanas pasākumiem veselības nozarē.

Norāda uz ārstniecības iestāžu reģistrācijas procesa vienkāršošanu un uzlabojumiem farmācijas jomā, tostarp zāļu iegādes, izplatīšanas un cenu veidošanas regulējumā.

Informē par administratīvā sloga samazināšanu ārstniecības personu sertifikācijas un resertifikācijas procesā, kā arī par digitālo risinājumu ieviešanu.

Stāsta par pasākumiem cilvēkresursu jomā, tostarp rezidentūras plānošanas pilnveidi un nosacījumu vienkāršošanu ārstniecības personu profesionālās darbības atsākšanai.

Informē par turpmāk plānotajiem pasākumiem, tostarp medicīnisko dokumentu glabāšanas termiņu pārskatīšanu un uzraudzības procesu elastīgāku organizēšanu.

Papildus informē par Birokrātijas apkarošanas grupas ietvaros īstenotajām iniciatīvām, tostarp e-veselības pakalpojumu attīstību un e-kvīts risinājuma ieviešanu.

I.Pētersone norāda uz pārmērīgu birokrātiju, aicinot biežāk atteikties no apjomīgu ziņojumu sagatavošanas un vairāk fokusēties uz praktiskiem risinājumiem problēmu risināšanā, institūciju sadarbībā. Norāda, ka e-kvīts ieviešanas jautājuma virzība starp iesaistītajām institūcijām nav pietiekami koordinēta, un uzsver e-kvīts risinājuma nozīmi administratīvā sloga mazināšanā. Norāda, ka jautājums tika aktualizēts pēdējā NTSP sēdē, kur gan Premjere, gan finanšu ministrs, gan veselības ministrs akceptēja jautājuma virzību. Šobrīd tiek gaidīts rezultāts, ne kārtējais ziņojums. Papildus norāda uz būtisku administratīvo slogu ārstniecības iestāžu darbībā saistībā ar valsts apmaksāto pakalpojumu (kvotu) plānošanu un finansējuma sadali, norādot uz sistēmas nepietiekamu prognozējamību. Norāda, ka ir iniciēta grozījumu virzība Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumos Nr. 555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība”.

L.Bāriņa norāda uz publiskā sektora ierobežotajām iespējām konkurēt ar privāto sektoru iepirkumu regulējuma dēļ, uzsverot iepirkumu procesu sarežģītību un ilgumu. Uzsver, ka iepirkumu sistēma būtiski ietekmē administratīvā sloga līmeni un publiskā sektora spēju operatīvi pielāgoties un ieviest jauninājumus.

Diskusija par publiskajiem iepirkumiem, to regulējumu, esošajām problēmām un kā tās risinās Saeimā skatāmie likuma grozījumi..

D. Kļaviņa informē par Saeimā iesniegtajiem priekšlikumiem, lai ar grozījumiem Publisko iepirkumu likumā noteiktu izņēmumu no publisko iepirkumu procedūru piemērošanas, iepērkot kritisko zāļu drošības rezerves valsts apdraudējuma gadījumos un valsts materiālo rezervju izveidi, uzturēšanu un rotāciju. Vienlaikus informē, ka spēkā esošais regulējums

izņēmuma stāvokļa laikā jau paredz valdībai tiesības noteikt īpašu regulējumu, piemēram, medikamentu un medicīnas preču aprītei.

L.Bāriņa rosina rīkot VANA sēdes saskaņā ar nolikumu, t.i., vismaz reizi divos mēnešos un aicina noteikt nākamās sēdes datumu.

I.Pētersone aicina savlaicīgi informēt VANA par izstrādājamiem būtiskākajiem likumprojektiem, ziņojumiem un iesaistīt VANA jau sākotnējā stadijā, tostarp attiecībā uz budžeta likumprojektu. Uzsver nepieciešamību nodrošināt cieņpilnu, konstruktīvu attieksmi sadarbībā.

Diskusija par likumprojektiem.

I.Pētersone ierosina Veselības ministrijas sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

Sēdes dalībnieki piekrīt.

Pieņemtie lēmumi:

1. Pieņemt zināšanai ziņojumu par valdības rīcības plāna izpildi un par administratīvā sloga mazināšanas pasākumiem.
2. Veselības ministrijai izvērtēt jautājumu par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanu bērniem, ņemot vērā Valdības deklarācijā iekļauto uzdevumu un sociālo partneru iniciatīvu par apvienotu valsts apmaksāto un maksas pakalpojumu.
3. Nākamo VANA sēdi organizēt maija beigās vai jūnija sākumā, lai uzsāktu diskusijas par budžeta jautājumiem.

Darba devēju puses vadītāja	(paraksts*)	I.Pētersone
Protokolētāja	(paraksts*)	A. Briede
Vīzas:		
Valdības puses vadītājs	(paraksts*)	H. Abu Meri
Arodbiedrību puses vadītāja	(paraksts*)	L. Bāriņa